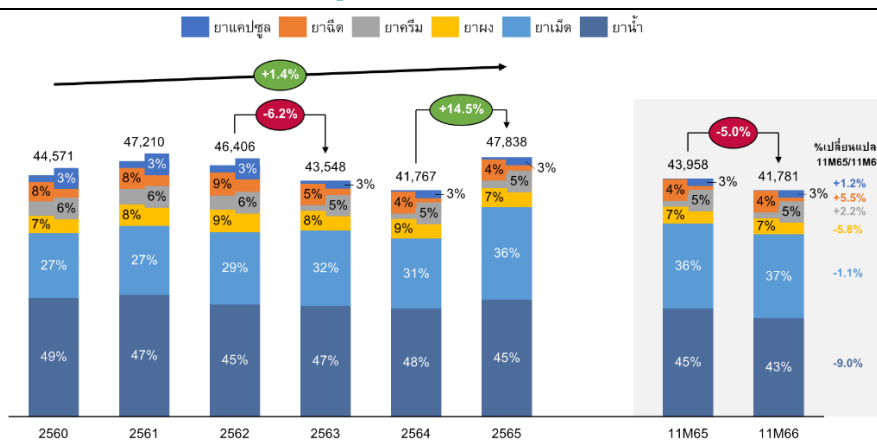

ภาพรวมธุรกิจ

- เภสัชภัณฑ์ (Pharmaceutical)** ในการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย มีการจำแนกยาแผนปัจจุบันเป็น 2 ประเภท คือ 1. **ยาจดสิทธิบัตร (Patented drug)** หรือยาต้นตำรับ เป็นยาที่ผู้ผลิตได้รับสิทธิบัตรผูกขาดในการผลิต 20 ปี ก่อนที่ผู้ผลิตรายอื่นจะสามารถผลิตและจำหน่ายได้ เนื่องจากเป็นยาที่ต้องผ่านการวิจัยและพัฒนาเป็น และมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนสูง 2. **ยาชื่อสามัญ (Generic drug)** ที่ผลิตลอกเลียนสูตรยาต้นตำรับซึ่งหมดอายุสิทธิบัตรแล้ว โดยมีตัวยาสำคัญและคุณสมบัติทางการรักษาเช่นเดียวกัน แต่ใช้วัตถุดิบอื่นที่ต้นทุนต่ำกว่า และไม่มีค่าใช้จ่ายการวิจัย ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ผลิตไทยจะเป็นผู้ผลิตยาสามัญและมีการนำเข้าวัตถุดิบยาชั้นกลางราว 90% นอกจากนี้ ผู้ผลิตหลายรายมีการผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เช่น วิตามินในรูปแบบเม็ดหรือแคปซูล ในกระบวนการและคุณภาพเทียบเท่าการผลิตยาด้วย โดยในปี 2565 มีการผลิตยาน้ำถึง 45% รองลงมาคือ ยาเม็ด 36% ขณะที่ยาประเภทอื่นอย่าง ยาแคปซูล ยาครีม ยาฉีด และยาผงจะมีสัดส่วนการผลิตราว 3%-7% และ**ประมาณการมูลค่าตลาดเภสัชภัณฑ์ขั้นสุดท้าย (จำหน่ายในโรงพยาบาล, ร้านขายยา) ในปี 2565 อยู่ที่ราว 180,000 ล้านบาท**
- ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (Dietary supplement)** คือ ผลิตภัณฑ์เพื่อเสริมสร้างสุขภาพ ที่รับประทานเสริม นอกเหนืออาหารหลักที่ทานตามปกติในแต่ละมื้อ มักเป็นสารสกัดจากพืช, สัตว์ หรือเอนไซม์สังเคราะห์ที่ร่างกายไม่สามารถสร้างขึ้นเองได้ นำมาผ่านกระบวนการผลิตจนเกิดเป็นรูปแบบของแคปซูล หรือเม็ดอัดแข็ง ไม่มีผลทางตรงในการรักษาโรคเหมือนยา ส่วนใหญ่จะเน้นที่สรรพคุณในการเสริมการขับถ่าย บำรุงผิวพรรณ ลดน้ำหนัก และบำรุงสมอง เป็นต้น ซึ่งส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร โดย**ประมาณการมูลค่าตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของไทยในปี 2565 อยู่ที่ราว 70,000 ล้านบาท และคาดว่าจะเติบโตไปถึง 80,000 ล้านบาท ในปี 2571**
- การผลิตเภสัชภัณฑ์ของไทยในช่วงปี 2560 – 2565 มีการเติบโตเฉลี่ยที่ปีละ 1.4% โดยปี 2565 มีการผลิตอยู่ที่ 47,838 ตัน เติบโต 14.5% จากปีก่อน** ซึ่งเป็นการฟื้นตัวหลังช่วงการระบาดของโรคโควิด-19 ที่ระบบสาธารณสุขหลักเลี่ยงการให้ผู้ป่วยมีอาการป่วยเล็กน้อย หรือไม่รุนแรงเข้าใช้บริการในโรงพยาบาล และรักษาตัวอยู่ที่บ้าน ความต้องการบริโภคยา รวมถึงวิตามินและผลิตภัณฑ์เสริมอาหารบางชนิดจึงลดลงในช่วงดังกล่าว ซึ่งในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2566 มีปริมาณการผลิตอยู่ที่ 41,781 ตัน ลดลงจากปีก่อน 5.0% โดยมีผลจากปริมาณผลิตยาน้ำที่มีสัดส่วนมากที่สุด ลดลง 9.0% ส่วนการผลิตยาเม็ดลดลง 1.1%

รูปที่ 1 ปริมาณการผลิตเภสัชภัณฑ์ของไทย แยกรูปแบบการผลิต (ตัน)

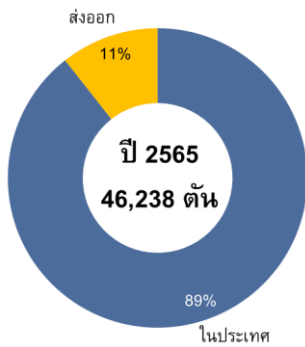
ที่มา : OIE

Disclaimer:

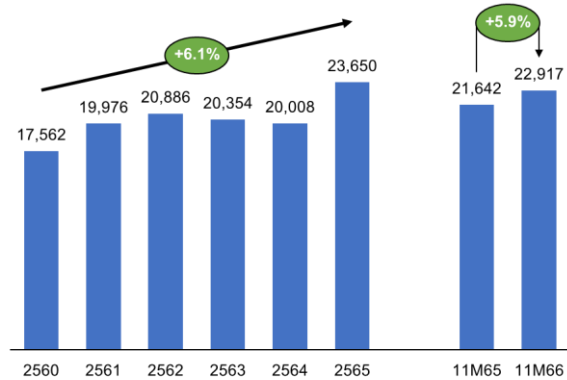
ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

- ธุรกิจผลิตเภสัชภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารมีการผลิตและจำหน่ายในประเทศเป็นหลักที่ราว 89% โดยในช่วง 11 เดือนแรกปี 2566 มีมูลค่าการจำหน่ายและส่งออกราว 22,917 ล้านบาท เติบโตจากปีก่อน 5.9% ซึ่งฟื้นตัวต่อเนื่องจากปี 2565 หลังจากที่มียูนิคาล์ดลงในช่วงการระบาดของโควิด-19 ทั้งนี้ การเติบโตของมูลค่าจำหน่ายและส่งออกที่สวนทางกับปริมาณการผลิตเป็นผลจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้มีการปรับราคาจำหน่ายสูงขึ้นตามต้นทุนพลังงานและวัตถุดิบที่ทยอยปรับสูงขึ้นมาก่อนหน้านี้ โดยเฉพาะวัตถุดิบสำคัญที่ต้องมีการนำเข้าถึงราว 90% ก็ได้รับผลกระทบจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเช่นกัน

รูปที่ 2 สัดส่วนการจำหน่ายเภสัชภัณฑ์ปี 2565 (ตัน)

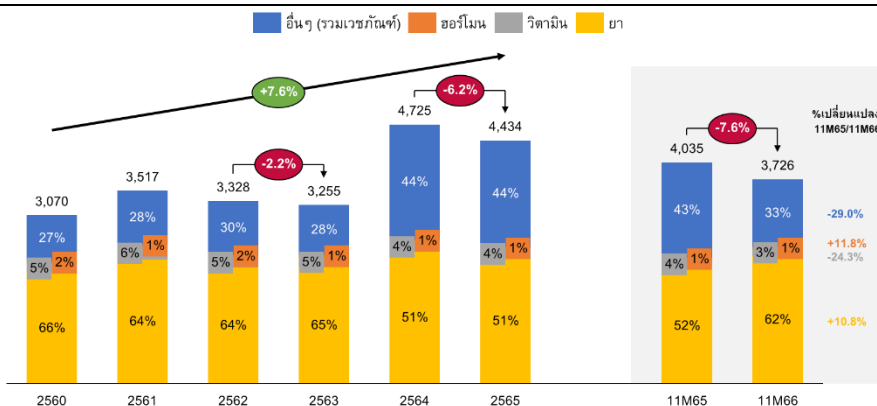
รูปที่ 3 มูลค่าจำหน่ายและส่งออกเภสัชภัณฑ์ (ล้านบาท)

ที่มา : OIE

- การนำเข้าเภสัชภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารโดยเฉลี่ยปีละ 3,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมยาชนิดพิเศษยังไม่สามารถผลิตในประเทศได้ แต่ในช่วง 11 เดือนแรกปี 2566 มีมูลค่าการนำเข้าที่ 3,726 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 7.6% จากปีก่อน โดยเป็นผลจากการนำเข้าเภสัชภัณฑ์และเวชภัณฑ์อื่นๆ ที่ลดลงถึง 29.0% ในช่วงเดียวกัน ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้ครอบคลุมถึงการนำเข้าวัคซีนโควิด-19 ที่ทยอยลดลงหลังจากมีการนำเข้าฉุกเฉินจำนวนมากในช่วงปี 2564 – 2565 ขณะที่การนำเข้ายาชนิดต่างๆ มีการเติบโตราว 10.8% ที่รวมถึงการนำเข้ายาจากจีนและอินเดียที่มีราคาถูกลง ส่วนวิตามินมีการนำเข้าลดลง 24.3%

รูปที่ 4 มูลค่าการนำเข้าเภสัชภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของไทย (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ที่มา : MOC

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

แนวโน้มธุรกิจ

- ธุรกิจผลิตเภสัชภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในปี 2567 มีแนวโน้มเติบโตได้จำกัด เนื่องจากผู้ผลิตต้องเผชิญแรงกดดันจากการนำเข้ายาจากอินเดียและจีนที่มีราคาถูกเข้ามาแย่งตลาดจำหน่ายในประเทศอย่างต่อเนื่อง และต้นทุนพลังงานและค่าแรงของไทยยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากปีก่อน ส่วนทางการเติบโตของตลาดรวมจากกระแสการใส่ใจในสุขภาพที่เพิ่มขึ้นมาตั้งแต่ช่วงการระบาดของโควิด-19 อย่างไรก็ดี ผู้ผลิตในประเทศยังมีโอกาสได้รับอานิสงส์จากนโยบาย 30 บาทรักษาทุกที่ ในระยะถัดไป ที่ให้คนไทย 47 ล้านคนสามารถเข้ารับการรักษาได้ทั้งสถานพยาบาลของรัฐ และเอกชนที่เข้าร่วมโครงการทั่วประเทศ จากที่ปัจจุบันมีการนำร่องเพียง 4 จังหวัด คือ แพร์ ร้อยเอ็ด เพชรบุรี และนครราชสีมา (ข้อมูล ณ เดือน ม.ค. 2567) ในส่วนของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางขึ้นไป เนื่องจากผลิตภัณฑ์เสริมอาหารยังถือเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย และสามารถเลือกรับประทานจากอาหารทางเลือกอื่นได้สำหรับผู้มีรายได้น้อย แต่ในระยะถัดไปมีแนวโน้มราคาที่ถูกลงจากการขยายกำลังการผลิตในประเทศ และจะช่วยขยายตลาดให้เติบโตมากยิ่งขึ้น

ผู้จัดทำวิเคราะห์

นายณันตพงศ์ พันทวีศักดิ์ (nantapongp@lhbank.co.th)

วิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์แอนด์เฮ้าส์

ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง